

2. Гайдученко С.О. Організаційна культура: конспект лекцій для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 75 с. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/356030187.pdf>

3. Коттер Д. Впереди перемен: Как успешно провести организационные преобразования / Джон Коттер; Пер. с англ. М.: Альпина Паблишер, 2019. 287 с.

4. Небава М.І., Менеджмент організацій і адміністрування. Частина 1: навчальний посібник / М.І. Небава, О.Г. Ратушняк. Вінниця : ВНТУ, 2012. 105 с. Режим доступу: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/1nebava_menedzhment_organizacij_administuvannya_ch1/index_1.htm

5. Ленсіоні Патрік. Перевага. У чому сила корпоративної культури / пер. з англ. Олени Ломакіної. К.: Наш формат, 2017. 224 с.

Берташ А.С., студентка,
Науковий керівник: д.е.н., доцент Вовк О.М.
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У роботі досліджено актуальність здійснення ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств, проаналізовано інноваційну складову такого управління як важливого чинника, що дозволяє підвищити конкурентоспроможність суб'єкта господарювання, оскільки урахування доцільності та швидкості технологічних змін в інноваційній діяльності є значущим фактором економічного зростання не лише окремих підприємств, а й держави загалом.

Ключові слова: конкурентоспроможність; інновації; інноваційна діяльність; стратегія; управління конкурентоспроможністю.

Основні наукові результати. В умовах глобальної нестабільності економічних систем важливо відзначити, що інновації відіграють важливу роль в контексті підвищення конкурентоспроможності підприємства. При формуванні стратегічної поведінки на основі інноваційного підходу, суб'єкти господарювання головною метою вбачають освоєння нових технологій та виробництво нових товарів і послуг.

Інновації та нововведення традиційно є напрямом науково-технічного прогресу (його високотехнологічна складова) та процесом, пов'язаним із впровадженням досліджень й розробок у практику господарювання. Сфера інновацій обширна, включає не тільки практичне використання науково-технічних розробок та винаходів, а й зміни в продукції, процесах, маркетингу та організації. Інновація виступає як явний чинник змін у результаті діяльності, яка вбудована в новий або вдосконалений продукт, технологічні процеси, нові послуги та нові підходи до задоволення суспільних потреб [1].

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» інновації – це введені в обіг новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені інноваційні продукти, інноваційна продукція, технології, продукція або послуги, результати наукових досліджень і розробок, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного, маркетингового або іншого характеру, що поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери та сприяють просуванню технологій, продукції та послуг на ринок [2].

За сучасних умов розвиток інноваційної діяльності в Україні має досить значний потенціал, але існує суперечність у тому, що дуже мало наявних ефективних механізмів управління та його використання у повному обсязі та на належному рівні.

Класифікуючи інновації за важливістю їх впливу на конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, виділимо наступні види: радикальні та зростаючі інновації (рис. 1).

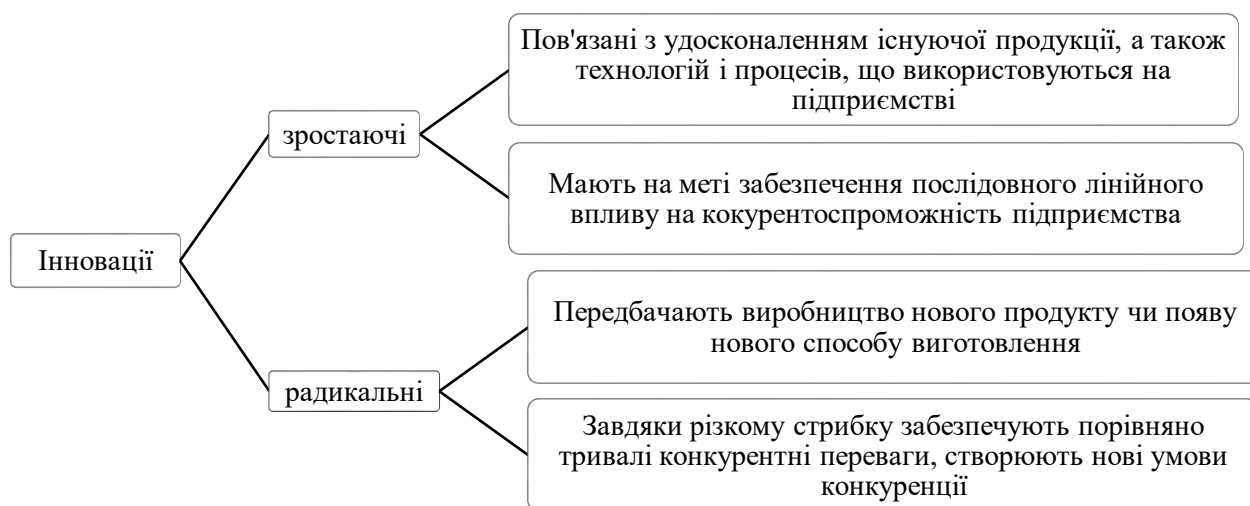

Рис.1. Класифікація інновацій за результатами їх впливу на конкурентоспроможність підприємств

Варто зазначити, що деякі інновації за своїм характером можна розглядати як вже сформовані конкретні конкурентні переваги. За їх допомогою можна охопити

раніше недоступний сегмент споживачів, зайняти певну ринкову нішу та обійти конкурентів, які в свою чергу не будуть спроможні вчасно відреагувати на зміни.

На сучасному етапі розвитку економіки України набуває актуальності доцільність впровадження інновацій та управління інноваційною діяльністю в контексті розвитку конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

Концептуальні підходи до управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання наведені на рис. 2.

Рис. 2. Концептуальні підходи до управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання

Джерело: [1]

Конкуренція й інноваційна діяльність є взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими один одного[4]:

- завдяки конкуренції підприємства сприйнятні до технологічних нововведень;
- конкуренція дає стимул суб'єктам господарювання до постійних пошуків нових видів продуктів і послуг, які не тільки потрібні споживачам, а й можуть задовольнити їх найбільш вибагливі вимоги;
- конкуренція змушує підприємства освоювати продукцію високої якості з цінами ринку (завдяки скороченню витрат) для того, щоб утримати позицію на ринку та споживачів;
- пошук та використання найефективніших раціонально-обґрунтованих способів виробництва відбувається за рахунок впливу конкуренції;
- конкуренція змушує до швидкого та оперативного реагування на зміну бажань і вимог покупців;

- конкуренція може забезпечити високий дохід для тих підприємств, які мають стабільність, упорно та ефективно функціонують.

Усе вищесказане стимулює інтерес до інновацій, які у свою чергу здатні забезпечити успіх у боротьбі на конкурентному ринку.

Висновки. Підсумовуючи вищесказане, можемо констатувати те, що інновації відіграють значущу роль у формуванні та управлінні конкурентоспроможністю суб'єктів господарювання, адже здійснюють ефективний вплив на економічне зростання. Зазначимо, що в процесі еволюції сформувалося багато підходів до управління конкурентоспроможністю підприємства, зокрема, з урахуванням інноваційної складової, але не існує універсальної моделі такого управління, тому суб'єкти господарювання повинні реалізувати свій інноваційний потенціал враховуючи такі основні аспекти: оновлення основних засобів, збереження ресурсів, соціальна спрямованість.

При виборі оптимальної стратегії управління конкурентоспроможністю потрібно відштовхуватися від сучасних економічних умов, наявного досвіду та можливостей для реалізації результатів інноваційної діяльності, що в часи глобальної економічної нестабільності сприяє розвитку галузі та країни в цілому.

Список використаних джерел:

1. Бреус С.В., Бондар А.Л. Інновації як складова стратегії управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-106>
2. Закон України «Про інноваційну діяльність». № 1714-IX від 07.09.2021, ВВР, 2021, № 49. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
3. Касаджик К.В. Інноваційні підходи до створення конкурентних переваг. Економіко-правовий розвиток сучасної України: матеріали XI Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, що присвячена 25-й річниці з дня заснування Національного університету «Одеська юридична академія». Одеса, 2022. 114 с.
4. Кірдіна О.Г., Уткіна Ю.М., Кондратюк М.В. Управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах глобальної конкурентоспроможності. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 69. DOI: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i69.200571>
5. Ареф'єва О.В. Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі: колективна монографія за заг. ред. О.В. Ареф'євої Київ, НАУ, 2019. 342 с.
6. Вовк О.М. Детермінанти модернізації підприємств інфраструктурної сфери: теорія, методологія, практика. Київ, ФОП Маслаков, 2020. 480 с.